

Colecția: UNIVERSUL CREDINȚEI
Coordonator colecție: Szücs Cristina

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

POPA, ȘTEFAN

*Misiunea mărturisirii de credință – Sfântul Proroc Ilie, vocea
biruitoare a Vechiului Testament / Ștefan Popa;*

Cluj-Napoca:

Ecou Transilvan, 2019

ISBN 978-606-730-512-8

821.135.1

© Ștefan Popa

Toate drepturile sunt rezervate.

Nici o parte din această lucrare nu poate fi reprodusă
fără acordul Editurii și al autorului.

Editura ECOU TRANSILVAN, Cluj-Napoca, 2019

Editor: Nadia Fărcaș

E-mail: office@edituraecou.ro

Telefon: 0745828755; 0364730441

www.edituraecou.ro

Ștefan Popa

MISIUNEA MĂRTURISIRII DE CREDINȚĂ

*Sfântul Proroc Ilie –
vocea biruitoare
a Vechiului Testament*

Editura Ecou Transilvan
Cluj-Napoca
2019

*Închin această carte
soției mele, Mihaela și
fiicei mele, Damiana-Augusta*

CUPRINS

ARGUMENT	7
Ilie, biciul lui Dumnezeu	17
Misiunea	23
Lecția lui Ilie	31
Prorocul Ilie, ocrotitorul aviatorilor	45
Dumnezeu îl smerește pe Ilie	51
Ilie – liturghisitorul.....	54
Cea mai puternică rugăciune	59
Minunile prorocului Ilie	68
Întâlnirea cu Dumnezeu	76
Sărbătoarea Sfântului Ilie. Tradiții și obiceiuri.....	83
Elisei, ucenicul lui Ilie. Model de ucenicie	87
Baal, zeul furtunii	109
Zborul – între mit și realitate	114

1. Ilie, biciul lui Dumnezeu

Dumnezeu a făcut lumea din iubire și tot din iubire nu a abandonat-o, ci, de-a lungul istoriei omenirii, a trimis și continuă să trimită personalități profetice care să îndrepte mersul lumii pe drumul mântuirii. Un astfel de om este profetul Ilie, considerat „Biciul lui Dumnezeu” pentru dârzenia luptei lui cu diavoli, un model vrednic de urmat în toate timpurile, chiar și în contemporaneitate. Ilie este, înainte de orice, o figură simbolică și identitară: singurul om căruia i s-a dat puterea dumnezeiască de a “închide și a deschide cerurile”, singurul profet care apare în Evanghelia lui Iisus, pe muntele Tabor, alături de Moise și Iisus în toată slava dumnezeirii, cunoscându-L pe Dumnezeu față către față, rugătorul prin excelență. El este recunoscut drept continuator al monoteismului, în general, și Înaintemergătorul al celei de-a doua veniri a lui Hristos.

Respect **Ilie** este cel mai cunoscut dintre prorocii mari ai Bibliei. Este singurul proroc venerat de cele trei mari religii ale lumii: iudaismul, islamismul, creștinismul. Profetul Ilie ocupă un loc important în mistica iudaică, islamică, dar și în cadrul isihasmului ortodox: el este maestrul spiritual invizibil care se adresează celor care sunt chemați la o relație directă cu lumea divină. Ilie este eroul biblic care influențează și în zilele noastre întreaga cultură, fiind meteorologul, prin excelență, de serviciu al întregii lumi. El a trăit într-o vreme în care omenirea întreagă era idolatră și păgână, chiar poporul ales din care făcea parte devenise idolatru. Regele Israelului, Ahab, se căsătorise cu o păgână, Izabela, care a adus cu sine cultul idolatriei. Astfel, tot poporul, în frunte cu regele, ajunsese închinător la idoli.

Despre viața și activitatea misionară a Prorocului Ilie cunoaștem foarte puține lucruri, doar ce s-a scris în Biblie. Sfântul Ilie a venit pe lume cu peste 800 de ani î. Hr., în ținutul Tesvi din Galaad, într-o familie de preoți, într-o perioadă grea a istoriei poporului ales, pe vremea cultului idolilor. Numele de Ilie, „Elijahu” înseamnă de fapt, „Domnul este Dumnezeuul meu”. Activitatea

misionară a Profetului Ilie s-a desfășurat în regatul Israel din Samaria, fiind însărcinat cu misiunea clară de a-l preveni pe regele Ahab să renunțe la închinarea la idoli, iar de nu va face acest lucru va fi pedepsit. La auzirea acestor lucruri, regele Ahab pornește o prigoană asupra lui Ilie cu scopul de a-l ucide. Intervine protecția divină, ascunzându-l pe Ilie într-o peșteră, lângă un pârâu, iar hrana îi era adusă de păsări.

O caracteristică esențială a Sfântului Ilie este aceea de a avea o mare dragoste față de Dumnezeu, o râvnă deosebită pentru rugăciune și pentru o viață creștină autentică de mare pustnic, asemenea Sfântului Ioan Botezătorul. Exigent cu el însuși, dar și cu cei cu care venea în contact, pustnicul Ilie a trăit o viață simplă, modestă și virtuoasă. Toată viața sa a fost mistuită de focul dragostei și al slujirii, al râvnei pentru adevăratul Dumnezeu.

Slăvitul Ilie avea puterea dumnezeiască de a „închide și a deschide cerurile”. În acest sens, Ilie, prin rugăciune, „închide cerul” trei ani și jumătate, foamea și seceta provocând dezastre în întreaga țară, după care cheamă poporul și pe rege pe Muntele Carmel. De asemenea, îi cheamă

la o provocare pe toți preoții zeului Baal, pe Muntele Carmel, unde pregătește două altare și le spune să aducă jertfă: cei peste 800 de preoți să aducă jertfă zeului lor, el urmând să aducă jertfă adevăratului Dumnezeu. Din cer coboară o "pară de foc" peste jertfa pregătită de Ilie, spre uimirea și îngrijorarea preoților prezenți care se pregăteau să fugă, dar nu au reușit pentru că au fost uciși.

În tradiția iudaică, dar și în cea creștină, Prorocul Ilie este cunoscut ca „făcător de bine” și „făcător de minuni”. Mai mult, în tradiția iudaică este venerat și ca „mesagerul mântuirii”, de aceea în seara zilei de Pesah (sărbătoarea de eliberare națională a evreilor) se ține deschisă ușa casei ca să poată intra la ritualul Seder și chiar se pregătește al cincilea pahar. Ilie, fiind nevoit să părăsească peștera, ajunge, în cele din urmă, la o văduvă din Sarepta Sidonului. Aici a considerat că este momentul să facă fapte bune și minuni: l-a înviat pe copilul văduvei și i-a înmulțit făina și uleiul din cămara acesteia care erau pe terminate. Sfinții Părinți ai Bisricii Ortodoxe au fost uimiți de întreaga viață a profetului Ilie, dar mai ales de puterea rugăciunii acestuia și consideră că Ilie este un precursor al ascetismului monahicesc. Iată, de

pildă, cum îl descrie pe prorocul Ilie Sfântul Ioan Gură de Aur: „Pe acel profet vestit, pe îngerul pământesc și omul cel ceresc, pe cel ce merge pe jos și cârmuia cele cerești, pe omul de trei coți, care mergea întru înălțime și s-a urcat chiar la bolțile cerului, pe vistiernicul apelor, a cărui limbă a ajuns vistieria apelor și cheia cerurilor; pe omul cel sărac, dar și bogat; pe omul neînvățat, dar și filosof; sărac pentru că nu avea nimic, bogat însă pentru că ținea cu limba sa norii ploii”.

Atât tradiția iudaică, dar și cea creștină îl asociază pe Ilie cu Apocalipsa, ca un martor al timpurilor eshatologice. Numai că tradiția iudaică leagă aceste vremuri de venirea lui Mesia, în timp ce în creștinism, Ilie este al doilea Înaintemergător al Domnului Iisus Hristos și va fi prezent și la sfârșitul veacurilor. Datorită ridicării sale cu trupul la cer, Ilie păstrează un loc deosebit în tradiția iudeo-creștină. În Noul Legământ îl găsim pe Ilie prezent la Schimbarea la Față a Mântuitorului de pe muntele Taborului. În tradiția iudaică se spune că în epoca talmudică, Ilie stă la sfat cu înțelepții și îi învață sensul cuvintelor Scripturii.

Respect Tradiția Bisericii Ortodoxe precizează că pentru râvna neobosită față de Dumnezeu, pentru viața lipsită de păcat, pentru ostenele și nevoițele sale pustnicești, Dumnezeu l-a răsplătit, ridicându-l la Cer cu trupul, fără a trece prin moartea fizică, firească oricărui muritor. La fel s-a întâmplat și cu Enoh, un alt profet al Vechiului Testament. De asemenea, Tradiția Bisericii menționează că și Maica Domnului ar fi fost ridicată la Cer și că, la sfârșitul veacurilor, Ilie și Enoh se vor întoarce pe pământ, îl vor înfrunta pe Antihrist timp de trei ani și jumătate, vor fi martirizați și vor cunoaște și ei moartea fizică.

2. Misiunea

Prorocul Ilie este chemat de Dumnezeu spre a îndeplini o misiune sfântă, iar ceea ce el comunică nu sunt cuvintele sale, ci descoperirea lui Dumnezeu, Cuvântul lui Dumnezeu. Ilie simte că este ridicat cu duhul la o stare superioară, care nu este comună oamenilor și la care nu poate ajunge orice om, ci numai cei chemați în mod special de Dumnezeu.

Iată, în această misiune, Ilie vine cu foc și apă. De ce l-a ales Dumnezeu pe Ilie pentru această misiune? Deoarece nu avea nici smerenie, nici bunătate, nici blândețe, trăsături esențiale pentru un lider spiritual. Cunoaștem din Biblie faptul că Ilie era un om dur, dintr-o bucată, foarte categoric. Ilie nu era un om al compromisului. Dumnezeu l-a ales pe Ilie pentru această misiune. pentru că avea credință puternică și îl iubea (din tot sufletul, din toată inima, cu toată puterea ființei lui) necondiționat pe Dumnezeu, pentru că respecta cu

Re strictete Legea, pentru că avea vocația unui erou civilizator și pentru că era un înflăcărat al credinței, al Domnului Dumnezeuului lui Israel.

Prorocul Ilie s-a dovedit un adevărat ostaș al lui Dumnezeu, care primește o misiune specială. El primește misiunea de a scoate de la întuneric la lumină poporul aflat sub stăpânirea regelui Ahab și a împărătesei Izabela, închinători ai zeului Baal. Mai mult, Ilie are misiunea de a-L face cunoscut pe unicul și adevăratul Dumnezeu și de a fi antemergător al Domnului Iisus Hristos. Pentru îndeplinirea acestei misiuni, Ilie primește o autoritate solară și meteorologică de la Dumnezeu prin care leagă și dezleagă ploile, provoacă tunete, trăsnete și fulgere, ploi torențiale, incendii, hotărâște unde și când să bată grindina etc.

Ca orice soldat adevărat, Ilie, un munte de credință, primește misiunea de la Dumnezeu, își însușește misiunea, trage concluziile necesare, trece prin toate elementele deciziei și în cele din urmă la executarea misiunii. Datorită faptului că avem de-a face cu o misiune divină, Ilie se vede nevoit să încheie un legământ cu Dumnezeu: „Doamne Dumnezeul lui Avraam, al lui Isaac și al lui Israel! Auzi-mă, Doamne, auzi-mă acum cu

foc, ca să cunoască astăzi poporul acesta că Tu singur ești Dumnezeu în Israel și că eu sunt slujitorul Tău”. (III Regi 18, 36)

Dorința sinceră, dar și arzătoare a lui Ilie ca poporul căruia îi aparținea să nu piardă dreapta credință îl face pe acesta mai dârz, mai înflăcărat, mai determinat. Într-adevăr, cu toate că prorocul Ilie era categoric în multe privințe, totuși, el împărtășea o părere de rău și o dragoste sinceră pentru semenii săi, pentru situația în care se afla. Ilie îi muștra aspru pe cei ce încălcau Legea, arătându-le ceea ce trebuie să facă pentru a urma credința adevărată, și nu închinarea la Baal și la Așera. Era un om dintr-o bucată, nu accepta jumătăți de măsură sau de adevăruri, pentru el viața era în două culori: alb sau negru. În Ilie, sihastrul, profetul și eroul biblic și-au dat mâna pentru îndeplinirea unei misiuni divine. Avem de-a face cu un personaj complex, mistic, istoric, dar și cu un exercițiu de virtuozitate, care merge însă foarte departe, până la esența lucrurilor, chiar până la planul istoriei mântuirii neamului omenesc.

Prorocul Ilie, fiind plin de râvnă către Dumnezeu, a mers la Ahab și l-a muștrat pentru